

ULIGHEDENS DANMARKSKORT – GENTOFTE HAR DEN HØJESTE ULIGHED I DANMARK

I dette notat har CEPOS på baggrund af Danmarks Statistiks personregistre beregnet ulighed målt ved gini-koefficienten for Danmarks 98 kommuner. Det viser sig, at i kommuner hvor den gennemsnitlige bruttoindkomst er relativ høj, der er gini-koefficienten og dermed uligheden også relativ høj. Den kommune i Danmark med højest gini-koefficient (42,3), Gentofte, har også den højeste gennemsnitlige bruttoindkomst (560.000 kr., hvor landsgennemsnittet er 307.000 kr.). Gentofte kommune har en Gini-koefficient, der ligger på niveau med eller lidt højere end gini-koefficienten i USA. Ifølge OECD udgør gini-koefficienten for USA ca. 39 pct. Gentofte skiller sig ud ved, at middelklassen i bred forstand (3.-7. decil) er halv så stor som landsgennemsnittet. Personer, der har relativt høje indkomster svarende til 9. og 10. decil, fylder derimod meget. 13 pct. har en bruttoindkomst mellem 419.000 kr. og 526.000 kr. (9. decil), mens hele 43 pct. har bruttoindkomst over 526.000 kr. og tilhører dermed de rigeste 10 pct. på landsplan (10. decil). Den gennemsnitlige gini-koefficient for danske kommuner udgør 25,3 pct. Rudersdal og Hørsholm har den 2. hhv. 3. højeste gini-koefficient (på 38,2 hhv. 36,9), og de har også den 2. hhv. 3. højeste bruttoindkomst (533.000 kr. hhv. 527.000 kr.). Ifølge Eurostat har intet land i EU en gini-koefficient på dette niveau (Letland, Litauen og Bulgarien ligger på omkring 35 pct.). Ser man omvendt på kommuner med en lav gini-koefficient, er der en tendens til, at de har en relativt lav bruttoindkomst. Tallene sætter spørgsmålstegn ved, om en høj gini-koefficient er ensbetydende med et dårligt fungerende samfund. Under alle omstændigheder må man konstatere, at på kommunebasis er en høj ulighed ofte ledsaget af høj indkomst og lav ledighed. Desuden er der en vis tendens til, at kommuner med lav gini-koefficient har en lav gennemsnitlig bruttoindkomst og højere ledighed. I en dansk sammenhæng er det måske mere interessant at fokusere på, om de relativt dårligst stillede har nogle ordentlige levevilkår. Her må man konstatere, at selv for personer med relativt lave indkomster er levestandarden høj målt efter internationale standarder. Det skyldes relativt høje indkomstoverførsler.

CEPOS har på baggrund af Danmarks Statistiks personregistre beregnet gini-koefficienten for Danmarks 98 kommuner. Det viser sig, at i kommuner hvor den gennemsnitlige bruttoindkomst er relativ høj, der er gini-koefficienten og dermed uligheden også relativ høj. Den kommune i Danmark med højest gini-koefficient (42,3), Gentofte, har også den højeste gennemsnitlige bruttoindkomst (560.000 kr.). Gentofte kommune har en Gini-koefficient, der ligger på niveau med eller lidt højere end gini-koefficienten i USA. Ifølge OECD udgør gini-koefficienten for USA ca. 39 pct.¹ Den gennemsnitlige gini-koefficient for danske kommuner udgør 25,3 pct.² Rudersdal og Hørsholm har den 2. hhv. 3. højeste gini-koefficient (på 38,2 hhv. 36,9), og de har også den 2. hhv. 3. højeste bruttoindkomst (533.000 kr. hhv. 527.000 kr.). Ifølge Eurostat har intet land i EU en gini-koefficient på dette niveau (Letland, Litauen og Bulgarien ligger på omkring 35 pct.).

De ti mest ulige kommuner målt på gini-koefficienten, 2012					
Kommune	Gini-koefficient	Fuldtidsledige i % af arbejdsstyrken	Gns. bruttoindkomst*	Kommuneskatteprocent	Borgmesterparti i 2012
Gentofte	42,31	4,00	kr. 559.686	22,8	C
Rudersdal	38,23	3,60	kr. 532.936	22,7	V
Hørsholm	36,86	3,50	kr. 527.254	23,5	C
Frederiksberg	34,07	5,90	kr. 349.338	23,1	C
Lyngby-Taarbæk	33,04	4,00	kr. 419.789	23,7	V
København	31,75	7,60	kr. 291.405	23,8	A
Århus	31,16	5,70	kr. 300.021	24,4	A
Fredensborg	30,70	4,60	kr. 379.510	25,4	A
Furesø	28,27	4,20	kr. 422.085	26,1	A
Helsingør	27,98	5,70	kr. 333.942	25,4	V

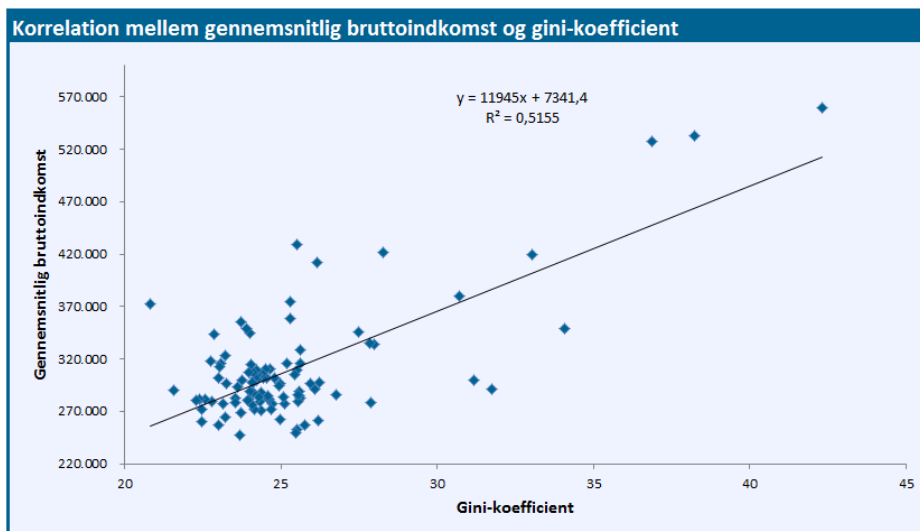
* alle personer over 18

Kilde: Egne beregninger på Danmarks Statistiks registre, noegleta.dk, skm.dk og Statistikbanken.dk: AULP01

¹ OECD's beregning af gini-koefficient afviger lidt fra CEPOS metode, hvilket kan resultere i gini-koefficienter som er et par procentpoint mindre.

² Beregnet ud fra Danmarks Statistiks definition for gini-koefficient.

Der viser sig en tendens til, at kommuner med en høj gini-koefficient også har en høj gennemsnitlig bruttoindkomst. CEPOS har foretaget en beregning, hvor personer med særligt høje indkomster sorteres fra (personer med indkomst over 3.000.000 kr.). Det ændrer ikke på billedet af, at kommunerne med meget høje gini-koefficienter også har en relativ høj gennemsnitsindkomst. Andelen af studerende og andelen af pensionister i kommunen forklarer kun en mindre del af variationen i gini-koefficienten mellem kommuner³.

Kilde: Egne beregninger på Danmarks Statistiks personregistre

De ti mest lige kommuner målt på gini-koefficienten, 2012

Kommune	Gini-koefficient	Fuldtidsledige i % af arbejdsstyrken	Gns. bruttoindkomst*	Kommuneskatte- procent	Borgmesterparti i 2012
Egedal	20,83	3,80	kr. 372.715	25,7	V
Halsnæs	21,59	7,00	kr. 290.005	25,4	A
Nordfyns	22,28	7,20	kr. 280.449	26,1	V
Assens	22,39	7,30	kr. 281.928	26,1	A
Odsherred	22,46	7,00	kr. 272.251	26,6	A
Bornholm	22,48	7,40	kr. 259.792	25,9	A
Nyborg	22,59	7,00	kr. 281.888	26,4	A
Favrskov	22,74	4,50	kr. 317.882	25,7	A
Faaborg-Midtfyn	22,79	6,80	kr. 279.193	26,1	A
Skanderborg	22,86	3,80	kr. 343.245	25,7	A

* alle personer over 18

Kilde: Egne beregninger på Danmarks Statistiks registre, noegletal.dk, skm.dk og Statistikbanken.dk: AULP01

Ser man omvendt på kommuner med en lav gini-koefficient, er der en tendens til, at de har en relativt lav bruttoindkomst. Undtagelsen er Egedal Kommune, der har en indkomst, der ligger over landsgennemsnittet for bruttoindkomst, og som også har en lav ulighed. Kommuner som Bornholm, Faaborg-Midtfyn og Odsherred har en meget lav gini-koefficient 22,5-22,8 (og betydeligt under landsgennemsnittet på 25,3). De har også typisk en lav bruttoindkomst (260-279.000 kr.), der ligger betydeligt under landsgennemsnittet på 307.000 kr.

³ Forklaringsgraden i en regressionsmodel er kun ca. 0,2

Boks 1: 43 pct. af Gentoftes borgere har en indkomst der ligger i top 10 pct. på landsplan

Gentofte adskiller sig ikke dramatisk fra resten af landet hvad angår andelen af personer med meget lave indkomster. Således har 7,5 pct. af Gentoftes borgere en disponibel indkomst, der er blandt de laveste 10 pct. i Danmark (1. decil). Derimod er der tendens til, at middelklassen i bred forstand (3.-7. decil) er halv så stor som landsgennemsnittet. Personer, der har relativt høje indkomster svarende til 9. og 10. decil fylder meget. 13 pct. har en bruttoindkomst mellem 419.000 kr. og 526.000 kr. (9. decil), mens hele 43 pct. har en bruttoindkomst over 526.000 kr. og dermed tilhører de rigeste 10 pct. på landsplan (10. decil).

Tilsvarende har Gentofte landets højeste andel af borgere i top 1 pct., hvor 7,5 pct. af Gentoftes borgere er blandt de 1 pct. rigeste i Danmark. Kravet for at befinde sig i top 1 pct. i 2012 er en bruttoindkomst på over 1,2 mio. kr.⁴

Decilfordeling af disponible indkomster, Gentofte og resten af landet.

	1. decil	2. decil	3. decil	4. decil	5. decil
Gentofte	7,74	4,85	4,53	4,95	4,64
Resten af landet	10,03	10,07	10,07	10,07	10,07
	6. decil	7. decil	8. decil	9. decil	10. decil
Gentofte	4,86	5,6	7,5	12,59	42,74
Resten af landet	10,07	10,06	10,03	9,97	9,57

Flere topledere og lønmodtagere på højt niveau

Hvis man ser på den socioøkonomiske fordeling er der nogenlunde den samme andel af pensionister, arbejdsløse og studerende, men kun halvt så mange kontanthjælpsmodtagere, førtidspensionister, sygedagpengemodtagere mv. og lønmodtagere med lave færdigheder. Det modsvares af flere topledere (4,1 pct. mod 1,7 pct. på landsplan), lønmodtagere på højt niveau (13,7 pct. mod 6,9 pct. på landsplan) og flere selvstændige (5,3 mod 3,1 på landsplan).

Socio-økonomisk fordeling, Gentofte og resten af landet, pct.

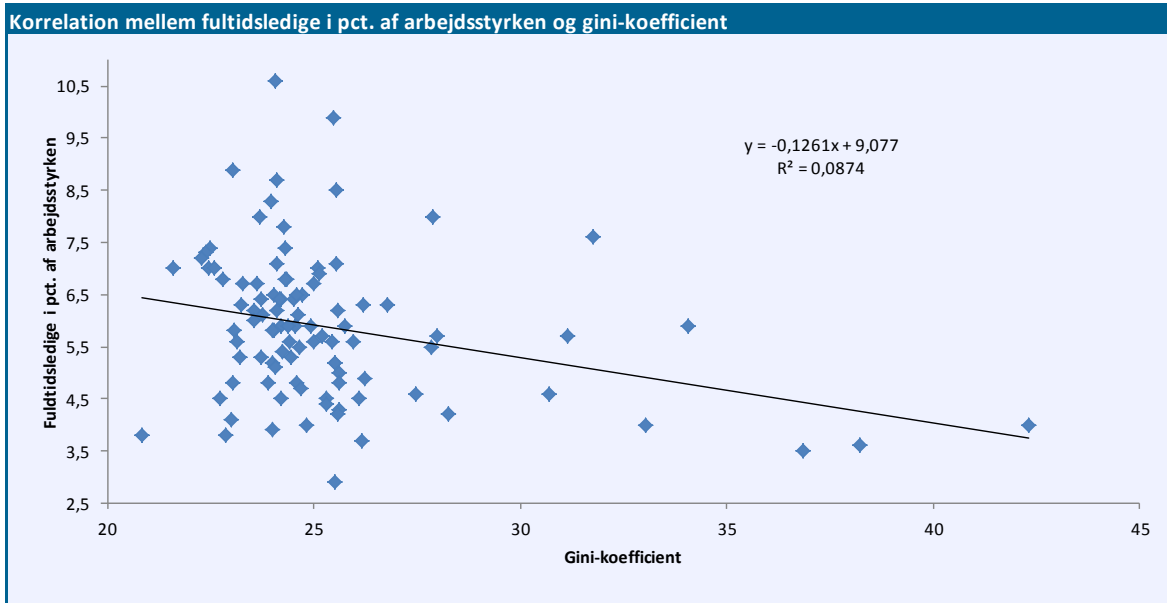
	Selvstændige	Topleder	Lønmodtager, høj færdighed	Lønmodtager, mellem færdigh.	Lønmodtager, grund færdigh.	Andre lønmodtagere	Arbejdsløs min. ½ år.	Sygedagpenge orlov mv.
Gentofte	5,26	4,09	13,66	8,59	8,44	7,1	1,15	0,47
Resten af landet	3,09	1,69	6,91	8,51	15,96	8,28	1,36	0,99
	Elever min. 15 år, under uddannelse	Førtids-pensionister	Folkepensionister	Efterlønsmodtager mv.	Kontanthjælps-modtagere	Andre	Børn	Total
Gentofte	8,13	1,89	16,15	0,99	0,93	5,37	17,76	100
Resten af landet	7,91	4,28	16,9	1,93	2,04	4,47	15,65	100

Ledighed og Gini-koefficient

Det fremgår, at ud af de 10 kommuner med højest gini-koefficient har de 9 en ledighed, der ligger under landsgennemsnittet på 6,1 pct. Undtagelsen er Københavns Kommune, der har en relativ høj ledighed.

Det fremgår også, at ud af de 10 kommuner med lavest gini-koefficient, der har de 7 en ledighed, der ligger over gennemsnittet.

⁴ ”Top 1 pct. fordelt på landets kommuner – Gentofte topper”, CEPOS Notat, 1. juli 2014

Kilde: Egne beregninger på Danmarks Statistiks personregistre

Tallene sætter spørgsmålstegn ved, om en høj gini-koefficient er ensbetydende med et dårligt fungerende samfund. Under alle omstændigheder må man konstatere, at på kommunebasis er en høj ulighed i mange tilfælde ledsaget af høj indkomst og lav ledighed. Desuden er der en vis tendens til, at kommuner med lav gini-koefficient har en lav gennemsnitlig bruttoindkomst og højere ledighed. I en dansk sammenhæng er det måske mere interessant at fokusere på, om de relativt dårligst stillede har nogle ordenlige levevilkår. Her må man konstatere, at selv for personer med relativt lave indkomster er levestandarden høj målt efter internationale standarder. Det skyldes relativt høje indkomstoverførsler.

Gini-koefficient opdelt efter kommune, 2012					
Kommune	Gini-koefficient	Fuldtidsledige i % af arbejdsstyrken	Gns.bruttoindkomst*	Kommuneskatte- procent	Borgmesterparti i 2012
Gentofte	42,3	4,0	kr. 559.686	22,8	C
Rudersdal	38,2	3,6	kr. 532.936	22,7	V
Hørsholm	36,9	3,5	kr. 527.254	23,5	C
Frederiksberg	34,1	5,9	kr. 349.338	23,1	C
Lyngby-Taarbæk	33,0	4,0	kr. 419.789	23,7	V
København	31,8	7,6	kr. 291.405	23,8	A
Århus	31,2	5,7	kr. 300.021	24,4	A
Fredensborg	30,7	4,6	kr. 379.510	25,4	A
Furesø	28,3	4,2	kr. 422.085	26,1	A
Helsingør	28,0	5,7	kr. 333.942	25,4	V
Odense	27,9	8,0	kr. 277.896	24,5	A
Gladsaxe	27,8	5,5	kr. 335.141	24,1	A
Roskilde	27,5	4,6	kr. 345.990	25,2	A
Aalborg	26,8	6,3	kr. 285.916	25,4	A
Holstebro	26,2	4,9	kr. 297.822	25,3	A
Morsø	26,2	6,3	kr. 261.551	25,3	A
Dragør	26,2	3,7	kr. 412.363	24,8	A
Ringkøbing-Skjern	26,1	4,5	kr. 291.594	24,7	V
Esbjerg	26,0	5,6	kr. 296.297	25,4	V
Tønder	25,8	5,9	kr. 257.075	25,3	V
Gribskov	25,6	5,0	kr. 328.248	24,5	C
Lemvig	25,6	4,8	kr. 282.207	25,2	V
Fanø	25,6	4,3	kr. 315.884	24,3	V
Sønderborg	25,6	6,2	kr. 284.607	25,2	L
Varde	25,6	4,2	kr. 288.701	25,1	V
Albertslund	25,5	8,5	kr. 279.170	24,6	A
Svendborg	25,5	7,1	kr. 285.999	26,8	A
Ærø	25,5	5,2	kr. 253.195	26,1	C
Allerød	25,5	2,9	kr. 429.348	25,3	C
Vejle	25,5	5,2	kr. 309.340	23,4	V
Lolland	25,5	9,9	kr. 250.005	26,7	A
Kolding	25,4	5,6	kr. 305.117	25	V
Solrød	25,3	4,4	kr. 374.162	24,8	V
Hillerød	25,3	4,5	kr. 358.865	25,6	A
Ballerup	25,2	5,7	kr. 315.525	25,5	A
Hjørring	25,1	6,9	kr. 277.522	25,4	A
Aabenraa	25,1	7,0	kr. 283.187	25,4	A
Guldborgsund	25,0	6,7	kr. 262.132	25,8	L
Herning	25,0	5,6	kr. 296.087	24,9	V
Horsens	24,9	5,9	kr. 294.097	25,2	A
Billund	24,8	4,0	kr. 302.029	25,2	V
Haderslev	24,7	6,5	kr. 277.494	26,5	A
Thisted	24,7	4,7	kr. 271.798	25,5	V
Silkeborg	24,6	5,5	kr. 310.596	25,5	A
Jammerbugt	24,6	6,1	kr. 281.043	25,3	V
Vejen	24,6	4,8	kr. 282.245	25,2	V
Struer	24,6	6,5	kr. 284.623	24,9	A
Sorø	24,5	5,9	kr. 301.912	26,4	A
Herlev	24,5	6,4	kr. 310.783	23,7	A

Gini-koefficient opdelt efter kommune, 2012					
Kommune	Gini-koefficient	Fuldtidsledige i % af arbejdsstyrken	Gns.bruttoindkomst*	Kommuneskatte- procent	Borgmesterparti i 2012
Holbæk	24,4	5,3	kr. 301.895	25,1	V
Hvidovre	24,4	5,6	kr. 305.719	25,6	A
Vesthimmerlands	24,4	5,9	kr. 270.682	27,2	C
Kalundborg	24,4	6,8	kr. 288.225	25,3	V
Brøndby	24,3	7,4	kr. 279.465	24,5	A
Frederikshavn	24,3	6,8	kr. 283.339	25,6	V
Høje-Taastrup	24,3	7,8	kr. 304.853	24,7	C
Syddjurs	24,2	5,4	kr. 300.027	25,3	F
Rebild	24,2	4,5	kr. 304.208	25,1	V
Glostrup	24,2	6,4	kr. 309.644	24,2	V
Rødovre	24,2	5,9	kr. 301.767	25,7	A
Vordingborg	24,2	6,4	kr. 271.967	25,2	A
Kerteminde	24,1	8,7	kr. 287.589	26,1	L
Ringsted	24,1	6,2	kr. 307.153	26,7	V
Fredericia	24,1	7,1	kr. 297.501	25,5	V
Ishøj	24,1	10,6	kr. 276.385	25	A
Viborg	24,1	5,1	kr. 297.522	25,8	C
Køge	24,0	6,5	kr. 314.627	24,9	A
Ikast-Brande	24,0	5,8	kr. 288.532	25,1	V
Lejre	24,0	3,9	kr. 344.522	25,4	F
Middelfart	24,0	5,2	kr. 306.978	25,8	A
Mariagerfjord	24,0	5,8	kr. 281.958	25,7	A
Slagelse	24,0	8,3	kr. 280.747	24,7	A
Greve	23,9	4,8	kr. 348.990	23,9	C
Stevns	23,8	6,1	kr. 299.737	25	V
Norddjurs	23,7	6,4	kr. 268.574	25,1	A
Vallensbæk	23,7	5,3	kr. 355.683	25,1	C
Langeland	23,7	8,0	kr. 247.642	27,8	V
Næstved	23,6	6,7	kr. 293.395	25	A
Randers	23,5	6,2	kr. 282.834	25,6	A
Brønderslev	23,5	6,0	kr. 278.002	26,9	A
Faxe	23,3	6,7	kr. 296.487	26,1	A
Samsø	23,2	6,3	kr. 264.608	26	C
Frederikssund	23,2	5,3	kr. 322.837	25,9	A
Skive	23,1	5,6	kr. 277.255	25,5	V
Tårnby	23,1	5,8	kr. 316.238	23,5	A
Odder	23,0	4,8	kr. 312.811	25,1	A
Læsø	23,0	8,9	kr. 257.381	25,6	L
Hedensted	23,0	4,1	kr. 302.027	25,4	V
Skanderborg	22,9	3,8	kr. 343.245	25,7	A
Faaborg-Midtfyn	22,8	6,8	kr. 279.193	26,1	A
Favrskov	22,7	4,5	kr. 317.882	25,7	A
Nyborg	22,6	7,0	kr. 281.888	26,4	A
Bornholm	22,5	7,4	kr. 259.792	25,9	A
Odsherred	22,5	7,0	kr. 272.251	26,6	A
Assens	22,4	7,3	kr. 281.928	26,1	A
Nordfyns	22,3	7,2	kr. 280.449	26,1	V
Halsnæs	21,6	7,0	kr. 290.005	25,4	A
Egedal	20,8	3,8	kr. 372.715	25,7	V

* alle personer over 18

Kilde: Egne beregninger på Danmarks Statistiks registre, noegletal.dk, skm.dk og Statistikbanken.dk: AULP01

Gennemsnitlig indkomst, gini og kommuneskatteprocent samt fuldtidsledige i pct. af arbejdsstyrken, 2012	
Gns. bruttoindkomst hele landet*	kr. 306.934
Gns. disponibel indkomst hele landet*	kr. 210.666
Fuldtidledige i pct. af arbejdsstyrken	6,1%
Gns. gini efter kommune	25,3
Gns. kommuneskatteprocent	24,9%

* alle personer over 18
Kilde: Egne beregninger på Danmarks Statistiks registre og statistikbanken.dk: AULP01

Gini-koefficienten i EU samt Island, Norge og Schweiz, 2013	
1 Norge	22,7
2 Island	24,0
3 Slovakiet	24,2
4 Slovenien	24,4
5 Tjekkiet	24,6
6 Sverige	24,9
7 Holland	25,1
8 Finland	25,4
9 Belgien	25,9
10 Østrig	27,0
11 Danmark	27,5
12 Malta	27,9
13 Ungarn	28,0
14 Schweiz	28,5
15 Tyskland	29,7
16 Irland	29,9
17 Frankrig	30,1
18 Storbritannien	30,2
19 Luxembourg	30,4
20 Polen	30,7
21 Kroatien	30,9
22 Cypern	32,4
23 Italien	32,5
24 Estland	32,9
25 Spanien	33,7
26 Rumænien	34,0
27 Portugal	34,2
28 Grækenland	34,4
29 Litauen	34,6
30 Letland	35,2
31 Bulgarien	35,4

Anm: Tal for Irland er fra 2012

Kilde: Eurostat

Gini-koefficienten i EU samt Island, Norge og Schweiz, 2011	
1 Norge	22,9
2 Island	23,6
3 Slovenien	23,8
4 Sverige	24,4
5 Tjekkiet	25,2
6 Slovakiet	25,7
7 Holland	25,8
8 Finland	25,8
9 Belgien	26,3
10 Ungarn	26,8
11 Luxembourg	27,2
12 Malta	27,2
13 Østrig	27,4
14 Danmark	27,8
15 Tyskland	29,0
16 Cypern	29,2
17 Schweiz	29,7
18 Irland	29,8
19 Frankrig	30,8
20 Polen	31,1
21 Kroatien	31,2
22 Estland	31,9
23 Italien	31,9
24 Litauen	33,0
25 Storbritannien	33,0
26 Rumænien	33,2
27 Grækenland	33,5
28 Portugal	34,2
29 Spanien	34,5
30 Bulgarien	35,0
31 Letland	35,1

Kilde: Eurostat

Gini-koefficienten i OECD, 2011	
1 Slovenien	24,5
2 Norge	25,0
3 Island	25,1
4 Danmark	25,3
5 Tjekkiet	25,6
6 Slovakiet	26,1
7 Belgien	26,4
8 Finland	26,5
9 Sverige	27,3
10 Luxembourg	27,6
11 Holland*	27,8
12 Østrig	28,2
13 Schweiz	28,9
14 Ungarn*	29,0
15 Tyskland	29,3
16 Irland	30,2
17 Polen	30,4
18 Frankrig	30,9
19 Sydkorea	31,1
20 Canada	31,6
21 Italien	32,1
22 Estland	32,3
23 New Zealand	32,3
24 Australien*	32,4
25 Grækenland	33,5
26 Japan	33,6
27 Portugal	34,1
28 Spanien	34,4
29 Storbritannien	34,4
30 Israel	37,7
31 USA	38,9
32 Tyrkiet	41,2
33 Mexico*	48,2
34 Chile	50,3

Anm: Lande med * har tal fra 2012.

Tal for Japan er fra 2009; for

Belgien fra 2010

Kilde: OECD

Gini

